

11. december 2023

Beslutningsreferat

Møde i NT's bestyrelse den 8. december 2023

Deltagere

Bestyrelsen

Søren Kusk, Aalborg Kommune
Per Larsen, Region Nordjylland
John Christiansen, Morsø Kommune
Niels Krebs Hansen, Vesthimmerlands Kommune
Niels Christian Hem, Jammerbugt Kommune
Jørgen Rørbæk Henriksen, Region Nordjylland
Mikael Klitgaard, Brønderslev Kommune
Michael Portefee Pedersen Lex, Rebild Kommune
Jørgen Pontoppidan, Mariagerfjord Kommune

Repræsentantskabet

Carsten Andersen, Hjørring Kommune
Folmer H. Kristensen
Peter Laigaard, Frederikshavn Kommune (afbud)
Jens Kr. Yde, Thisted Kommune

Øvrige deltagere

Thomas Øster, NT's administration
Ole Schleemann, NT's administration
Nicolai B. Sørensen, NT's administration

1. Passagertal i busser, tog og flextrafik

Status for de aktuelle passagertal i forhold til forudsætningerne i budgettet præsenteres på mødet.

I NT's område ser det ud til, at det samlede passagertal har stabiliseret sig på et niveau på ca. 90 % i forhold til før Covid-19. I NT's tog og expresbusser har vi flere hhv. samme antal passagerer i forhold til før, mens vi på de øvrige busruter (bybusser, regionalbusser og lokalbusser) mangler passagerer. Under vores besøg hos trafikskabet Groningen/Drenthe fornyelig så vi nøjagtig samme billede for den kollektive trafik i det nordlige Holland.

Passagerpulsen i Forbrugerrådet Tænk har netop offentliggjort deres Befolkningsundersøgelse for 2023. Undersøgelsen viser, at antallet af danskere, som bruger kollektiv transport, ikke har ændret sig væsentligt siden før Covid-19. Dog foretager de færre rejser. Helt konkret angiver 78 procent et uændret forbrug siden Covid-19, mens ti procent siger, at de bruger kollektiv transport mindre og otte procent siger, at de bruger den mere. Den primære årsag til at bruge kollektiv transport mindre er anskaf-

felse af og øget kørsel i bil (to ud af fem), mens knap hver fjerde cykler mere. 15 procent angiver, at de arbejder mere hjemme.

På mødet blev flere resultater fra undersøgelsen præsenteret, herunder nøgletal for Nordjylland.

Det indstilles,

- at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Orienteringen blev taget til efterretning.

2. Økonomirapport 3/2023 og endeligt budget 2024

NT Økonomirapport 3/2023 (FC3 2023) udgør den tredje budgetopfølgning og prognose for 2023 for NT og de underliggende forretningsområder:

- Bustrafik
- Togtrafik
- Flextrafik

Prognosen er baseret på de realiserede indtægter og udgifter i de første 9 måneder og et estimat for de sidste 3 måneder i 2023.

Det indstilles,

- at bestyrelsen tager NT Økonomirapport 3/2023 (FC3 2023) til efterretning

Beslutning

Bestyrelsen tog NT Økonomirapport 3/2023 (FC3 2023) til efterretning.

3. Plan for review af forretningsplan og mobilitetsplan

For nuværende er de overordnede retningsgivende planer for NT henholdsvis vores Forretningsplan 2025 ("Sammen skaber vi fremtidens NT") og Mobilitetsplan 2021-2024 ("Med dialog skaber vi fremtidens NT").

Forretningsplan 2025 blev skabt i perioden 2018-2019, og blev godkendt af bestyrelsen i december 2019. Mobilitetsplan 2021-2024 blev skabt i perioden 2020-2021, og blev godkendt af bestyrelsen i september 2021.

Forretningsplan 2025 er vores overordnede strategiplan, der sætter vores strategiske rammer, og som bl.a. indeholder beskrivelse af vores rolle, ambition, fire fokusområder og værdisæt. Med planen udarbejdede vi desuden et strategikort, indeholdende de tiltag vi ønskede at arbejde med, og fire overordnede KPI'er ("lead indikatorer"), med hvilke vi, med rapportering til bestyrelsen, følger fremdriften på vores overordnede fokusområder.

Mobilitetsplan 2021-2024 er vores udgave af den lovpligtige Trafikplan, som vi jf. Lov om Trafikselskaber, skal udarbejde hvert 4. år. Planen introducerede nye "mål billeder" og "temaer" i tillæg til vores "fokusområder", ligesom den præsenterede 18 kunderettede handlinger, som vi implementerer i peri-

oden. Mobilitetsplanen har et stort fokus omkring "kunder" i tillæg til den lovbestemte del omkring vores overordnede trafikplaner for periode 2021-2024.

Vi står overfor at skulle genopfriske begge planer, og på bestyrelsesmødet blev vores overordnede tanker i forhold til netop dette præsenteret.

Det indstilles,

- at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Orienteringen blev taget til efterretning.

4. Takster - Lokalruter i Vesthimmerlands Kommune og Plustur

NT har modtaget henvendelser fra Vesthimmerlands Kommune hhv. Hjørring Kommune, dels vedrørende takster på lokalruterne i Vesthimmerlands Kommune, dels vedr. takster på Plustur.

Takster på lokalruter i Vesthimmerlands Kommune

Vesthimmerlands Kommune har truffet beslutning om, at det skal være gratis for skoleelever i 0-9. klasse i folkeskoler og friskoler at rejse på lokalruter i kommunen, og kommunen har bedt NT om at implementere dette fra 1. januar 2024.

NT's bestyrelse er takstmyndighed i Nordjylland, og det vil sige, at bestyrelsen træffer beslutning om takster, billetteringssystemer og rejseregler for den trafik, der varetages af NT. En kommune eller regionen kan få opfyldt ønsker om særlige tiltag, såfremt det kan ske, uden at det går ud over helheden i det kollektive trafiksystem, og under forudsætning af at man selv dækker eventuelle merudgifter.

Hvis der indføres gratiskørsel for skoleelever på lokalruterne i Vesthimmerland vil det få nogle økonomiske og betjeningsmæssige konsekvenser. I bilag, der var vedlagt dagsorden, belyses tre scenarier for implementering af gratis buskørsel, og på mødet lagde administrationen op til en drøftelse af betjeningsprincipperne.

Takster på Plustur

Hjørring Kommune har fremsendt en henvendelse vedr. den planlagte takst på Plustur på 12. kr. pr. tur fra januar 2024. Kommunen finder det uhensigtsmæssigt at indføre en takst på Plustur og henviser især til de uddannelsessøgende, hvor taksten kan få væsentlig betydning for de unges oplevede muligheder.

NT's takster for 2024 blev godkendt på bestyrelsesmødet i september, og i godkendelsen indgår, at der genindføres betaling på Plustur på 12 kr. pr. tur. Da Plustur blev introduceret i januar 2019 var egenbetalingen 22 kr. pr. tur, men siden september 2020 har der ikke været egenbetaling for Plustur som et led i at promovere produktet overfor kunderne.

I bestyrelsens behandling af NT's Budget 2024 indgik et høringsvar fra Vesthimmerlands Kommune, der opfordrede bestyrelsen til at genoverveje en generel genindførsel af brugerbetaling på Plustur, og kommunen anbefalede en model, hvor brugere med periodekort kan fritages for betaling for Plustur. Kommunens bekymring gik især på unge, der anvender Ungdomskort, og for hvem en ekstra betaling på 2 x 12 kr. vil være en økonomisk byrde.

På baggrund af den seneste henvendelse fra Hjørring Kommune, og den tidligere henvendelse fra Vesthimmerlands Kommune, lagde administrationen op til en fornyet drøftelse af taksten for Plustur fra januar 2024.

Det indstilles,

- at de tre scenarier for implementering af gratis buskørsel på lokalruterne i Vesthimmerland Kommune drøftes, og at bestyrelsen beslutter om, og i givet fald efter hvilket scenarie, der kan implementeres gratiskørsel på lokalruterne i Vesthimmerlands Kommune, og
- at bestyrelsen igen drøfter taksten for Plustur fra januar 2024.

Beslutning

De tre scenarier for implementering af gratis buskørsel på lokalruterne i Vesthimmerland Kommune blev drøftet, og bestyrelsen besluttede at scenarie 1 (børn og unge under 16 år rejser gratis på lokalruter) kan implementeres på lokalruterne i Vesthimmerlands Kommune.

Taksterne for Plustur fra januar 2024 blev drøftet, og bestyrelsen besluttede, at der gives rabat for brugere med gyldigt ungdomskort og skolekort, så egenbetalingen bliver 0 kr.

5. Justering af NT's kontrakt med Nordjyske Jernbaner A/S

Den nuværende kontrakt mellem NT og Nordjyske Jernbaner A/S (NJ) trådte i kraft den 1. januar 2020 og udløber i december 2023.

Siden den nuværende kontrakt blev indgået er der indgået en ny aftale mellem Transportministeriet og Region Nordjylland om regionaltogetsdriften, og aftalen løber til 2030 med mulighed for forlængelse. Derfor lægges der op til, at NT's kontrakt med NJ også forlænges til 2030 (med mulighed for forlængelse). Udover regionaltogetsdriften omfatter kontrakten mellem NJ og NT også Skagensbanen og Hirtshalsbanen, idet togsdriften på lokalbanerne i dag er integreret med regionaltogetsdriften.

Justeringer i kontrakten

I et samarbejde mellem NJ og NT er der foretaget et 'servicetjek' af kontrakten, og der lægges op til følgende justeringer:

- Kontrakten forlænges frem til 2030 med mulighed for forlængelse.
- NT har i samarbejde med NJ revideret det omkostningsindeks, der danner grundlag for reguleringen af NT's betaling til NJ, så indekset bedre svarer til de reelle omkostninger hos NJ.
- I dag består NT's aftalekompleks med NJ af en samarbejdsaftale med NJ Holding Nordjylland A/S samt en driftskontrakt med Nordjyske Jernbaner A/S. Det er under afklaring, om det vil være mere hensigtsmæssigt, at samarbejdsaftalen med holdingselskabet integreres i driftskontrakten, eller om de to dokumenter fortsat skal være adskilt.
- Den nuværende incitamentsmodel, hvor NJ kan opnå bonus, hvis kvaliteten er høj, og omvendt kan NJ påføres en bod, hvis kvaliteten er for lav, er under revision hvad angår de enkelte kvalitetsparametre. Hertil er der i dag afsat en pulje på i alt 2,0 mio. kr. til udbetaling af bonus for god kvalitet opdelt med hhv. 1,0 mio. kr. til bonus for kundetilfredshed og 1,0 mio. kr. til bonus for regularitet.

Undtagelse fra kravet om udbud af togtrafik

EU Forordning nr. 1370/2007 om offentlig personbefordring med jernbane og ad vej og efterfølgende ændring i forordning nr. 2338/2016 indeholder flere undtagelser for, at togtrafik skal i udbud. NT anvender undtagelsen om, at NT kan indgå kontrakt uden forudgående udbud med en intern operatør (selvstændig juridisk enhed), hvis der udøves kontrol over denne på samme vis, som NT udøver kontrol over egen organisation. Denne kontrol udøves primært ved følgende:

- NT ejer 89 % af aktierne i Nordjyske Jernbaner Holding
- NT's formand er fuldgyldigt medlem og NT's direktør har observatørstatus i NJ's bestyrelse
- NT har udformet en ejerstrategi med beskrivelse af NT's forventninger som ejer af NJ
- Kontrakten mellem NT og NJ beskriver en governancemodell, hvor NT har mulighed for at have indflydelse på strategiske og driftsmæssige beslutninger.

For at undtagelsen kan anvendes skal den interne operatør drive offentlig personbefordring inden for NT's geografiske område, og denne må samtidigt ikke deltage i udbud vedrørende offentlig personbefordring uden for dette geografiske område.

Grænser for den interne operatørs overskud

Forordningen angiver grænser for compensation for offentlig trafikbetjening, herunder personbefordring ad jernbane. Det følger heraf, at den interne operatør ikke kan kompenseres mere end den økonomiske nettovirkning, som beregnes som omkostninger forbundet med den offentlige serviceforpligtelse fratrukket evt. indtægter tillagt en rimelig fortjeneste.

Ved en rimelig fortjeneste forstås en forrentning af kapitalen, der er sædvanlig i den pågældende sektor. Der skal her tages hensyn til den risiko eller manglende risiko, som den interne operatør har.

Overordnet skal kompensationsmodellen give udtryk for, at den interne operatør opnår en effektiv drift, der kan vurderes objektivt samtidig med, at der er en tilfredsstillende kvalitet.

Krav til rapportering

NT er forpligtet til at offentliggøre en årlig trafikkebsrapport. Det nærmere indhold af rapporten skal omhandle parametre, som gør det muligt at kontrollere og vurdere effektiviteten, kvaliteten og finansieringen af den indkøbte trafik.

Det indstilles,

- at administrationen bemyndiges til at indgå den reviderede kontrakt (eller samarbejdsaftale og kontrakt) med NJ efter de principper, som er beskrevet i dagsordenen.

Beslutning

Administrationen blev bemyndiget til at indgå den reviderede kontrakt (eller samarbejdsaftale og kontrakt) med NJ efter de principper, som er beskrevet i dagsordenen.

6. Meddelelser

Der blev på mødet orienteret om:

- Status for Salgs- og Serviceteam
- NTtrivsel 2023
- Opfølgning på studieturen til Holland (bilag 6)
- Status for NOP-projektet

7. Eventuelt

Søren Kusk orienterede om sit og Thomas Østers besøg hos økonomiudvalget i Rebild Kommune i starten af november, hvor dialogen overordnet blev oplevet som konstruktiv.

8. Kommende sager

- Valg af tilbud, 30. udbud af bustrafik (februar 2024)